

Jiří Raichl: Poblíž nebe *(úryvky)*

Nečekaná komplikace nastala na rušné křižovatce pod Bulharem, kde z neznámého důvodu nefungovaly semaforey.

Dopravu řídil policista.

Denisa, dosud dokonale klidná a sebejistá, viditelně znervózněla. A příslušník, jako by to tušil, na potvoru změnil postoj přesně ve chvíli, kdy se moje řidička chystala proniknout křižovatkou.

Takže zůstala stát první v řadě. A nic nenasvědčovalo tomu, že by si s překérní situací věděla rady.

Policajt dal našemu směru pokyn, abychom jeli. Doprovodil to i ostrým hvizdem píšťalky.

Denisa nic.

Vytřeštěnýma očima zírala před sebe. Dokonce bych přísahal, že jí na čele vyskákaly kapičky potu.

„Jedť. Ukazuje ti,“ napovídal jsem.

Nevnímala mě. Pekelné soustředění jí neumožňovalo přijímat podněty ze sedadla spolujezdce.

Vzdal jsem to a odevzdal náš osud vůli boží.

Dechová sekce za námi spustila nervózní troubení. Vládce křižovatkysílal k Denise povzbudivé pohledy, ale nebylo to nic platné. Nakonec už jen pokrčil rameny a pokračoval v pantomimě.

Ozvalo se zaťukání na okénko. Za ním jukal nesmělý obličej vousatého mladíka.

„Dámo, můžu se zeptat, jestli hodláte někdy odjet?“

„Já bych odjela strašně ráda, ale nevím kdy!“

„Vždyť vám to ten policajt ukazuje!“

„No ale jak to mám poznat? Vždyť on tady mává jak na prvního máje.“

Chlapík jen zakroutil hlavou a vrátil se ke svému renaultu. Cestou hulákal k dalším netrpělivcům za námi:

„No jo. Ona ví hovno, kdy má jet. Asi nechodila do autoškoly.“

Neklaplo to ani napodruhé.

To už se za námi ozývaly výkřiky, v nichž slova jako „kráva“ patřila k těm nejpochvalnějším.

Policista správně usoudil, že tudy cesta nepovede, a vykročil k našemu autu. Zajel jsem skoro pod palubní desku, aby mě nebylo vidět. Šíleně jsem se styděl.

„Madam, chápu správně, že tu chcete parkovat navěky?“

„Nechci! Strašně ráda bych odjela, ale nevím kdy!“

„Vždyť vám ukazuju! Už dvakrát jste měla jet.“

„No když vy máváte jak na prvního máje! Z toho poznám leda ...“

„Dobře. Kam jedete?“

„No do práce ...“

Příslušníkovu tvář rozjasnil výraz bezbřehé trpělivosti. Téměř svatosti.

„Na to se neptám. Chci vědět, kterým směrem pokračujete za křižovatkou.“

„No rovně ...“

„Výborně. Tak poslyšte. Pozorně mě sledujte. Až na vás přijde řada, dám vám speciální pokyn.“

Denisa přilepila na přední sklo tak soustředěný obličej, že jsem to v životě neviděl. Vykulené oči doslova hypnotizovaly strážce zákona.

Vtom zazněl ostrý dvojité hvizd. Policajt zvedl ruku a křižovatka ve vteřině zela prázdnotou. Všechny směry zůstaly poslušně stát.

Ticho, že by člověk slyšel spadnout špendlík.

A v ten moment učinil příslušník tři kroky vstříc našemu vozu a pokynul Denise způsobem, jakým Julius Caesar zdravil vítězné legie. Aspoň myslím.

Paní ředitelka suše polkla, motor zabublal a škodovka proskotačila křižovatkou, provázena salvou pochvalného troubení ze všech čekajících vozidel.

Prísahal bych, že dokonce zazněl i potlesk.

Už jsme chtěli vyrazit, když nás náčelník nesmlouvavě zabrzdil. Nedal jinak, než že všechny zbylé účastníky odveze. Včetně něj se jednalo o celkem osm osob.

Tavria je dost malé autíčko a obecně dá hodně námahy narvat do něj pět cestujících, což je maximální kapacita. Osm dospělých (a v několika případech i poměrně objemných) opilců se do ní prostě nemohlo vejít.

Dodnes nechápu, jak jsme to dokázali, ale dokázali jsme to. I za tu cenu, že mi na jednom koleně přistála korpulentní Ivanova choť, zatímco druhé okupovala choť náčelníkova, hihňající se bezmála k zadušení.

Podvozek klesl s povážlivým zaskřípěním k zemi. Ale to už zachrochtal motor a náčelník po několika marných pokusech našel zpátečku. Pohříchu to nebyla správná volba, měl raději zkusit jedničku. No nic, povalenou značku „DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ“ určitě někdo postaví zpátky na místo. Zítra nebo někdy. Nebo nikdy.

Náš šofér kéroval svědomitě, ovšem ani jeho pekelně soustředěný pohled popraskaným předním sklem nezabránil poněkud nejistému šněrování. V jednu chvíli jsme už už letěli do pankejtu, ale náčelník to v posledním zlomku vteřiny prudkým otočením volantu bravurně srovnal. Pravda, jen o milimetry minul telegrafní sloup při druhém okraji cesty, ale na to se historie neptá.

Pak už to šlo. Nabrali jsme děsivou rychlost asi tak deset kilometrů v hodině. Náčelník zřejmě správně vyhodnotil, že takový kalup odpovídá jeho aktuálním dispozicím k řízení vozidla. Kdyby ho mohl někdo zkontrolovat a dát mu dýchnout, bez diskuse by dojezdil. Potíž tkvěla v tom, že jedinou osobou, oprávněnou něco takového provést, byl on sám.

Dál už probíhala jízda normálně, ovšem pouze do okamžiku, kdy se na kraji silničky zničehonic objevila kráva. Neptejte se mě, co tam tak hluboko v noci dělala. Prostě se vracela z pastvy a činila to s cílevědomou rozvážností, charakteristickou pro svůj živočišný druh.

V náčelníkovi se probudil vojácký smysl pro disciplínu. Velkoryse ignoroval skutečnost, že prašná vozovka je široká snad deset metrů a krávě by se vyhnul třeba i pětkrát. Místo toho vzorně zakormidloval tavrí za ni a zbytek cesty dojel v závěsu. Naše jízda, dlouhá s bídou půl kilometru, se tak protáhla na dobrou čtvrthodinku. Pěšky by to bylo mnohem rychlejší. Samozřejmě za předpokladu, že bychom někde nezahučeli do kukuřice.

Konečně jsme mohli vysoukat slisovaná těla z vozu. Chvíli mi trvalo rozmasírovat krevní oběh a umístit všechny orgány tam, kam anatomicky přibližně patří.

Náčelník se s námi obřadně rozloučil a slíbil, že o osmé ranní přijede, aby nás odvezl ke kostelu na autobus.

To určitě. V osm hodin bude ještě dávno mrtvý.

Ráno rozhodně nebylo moudřejší večera.

O to víc nás šokovalo, když úderem osmé hodiny zařval motor blížící se tavríe.

Náčelník tedy v noci nemluvil do větru. Než jsem se nadál, už stál v Petrově kuchyni a pumpoval mi pravicí, zatímco levice třímala nezbytný stakan. Jakousi nepochopitelnou shodou náhod totiž na stole hnízдила další čerstvě načatá láhev průzračné smrti.

Mírek dopajdal později a nebylo pochyb, že dnešní jitro nezařadí mezi ta vydařená. Odmítl kořalku, stejně jako příhodnou ranní česnečku. Suše konstatoval, že sice není v katastrofálním stavu, avšak pozřením čehokoli by se do něj mohl lehce dostat. Uklidil tedy svou tělesnou schránku do kouta a tíše tam trpěl.

To já si dal česnečku s chutí. A pálenku s mírnou nechutí. Při pohledu na ublížené obličej Petra i náčelníka, vyvolané Mírkovým záporným postojem k doušku na uvítání nového dne, jsem nenašel odvahu podpořit jeho stanovisko. Kdybychom ranní přípitek skrečovali oba, byla by to do nebe volající urážka.

Obětoval jsem se tedy.

„Jééé ... Ah ... hoj.“

„Nazdar,“ odlomila se kra od ledovce.

„Co ... ty tady?“

„Co já tady? No já šla náhodou kolem. Ale co ty tady?“

V rámci služební cesty na centrálu jsem si domluvil odpolední kafe s Ivetou. Ve vchodu kavárny se mi však zastavilo srdce v hrudi.

U protějšího stolku trůnila Jolana. Její obličej ve mně vyvolal vzpomínky na sochu strašlivého boha Peruna, vládce hromů a blesků.

„Šla jsi náhodou kolem? Z Humpolce do Prahy? Aha.“

„Jo, náhodou. No, a ty jsi taky ... náhodou ... šel kolem?“

„Jo ... jo ... náhodou.“

„Hm. No to je úžasná náhoda. Tak já si s tebou dám – náhodou - kafe. Co ty na to?“

„Ehhhh ...“

„Nebo tu máš s někým schůzku? S nějakou společností? Nebo společníci? Opruzuju snad nevhod?“
„Ne – e – e ...“
„Víš, nerada bych ti narušovala nějaké tajné záměry,“ laškovně mě dloubla ukazováčkem do boku.
„Já ... nemám ... žádné tajné ... tohle ... záměry.“
„No, když myslíš. Ale kdybys třeba měl ...“
„Nemám ... ehm ... fakt ne.“
Jízlivě se zašklebila. Já věděl, že musím okamžitě a střelhitě zdrhnout, protože každou vteřinou nakráčí Iveta a bude trapas.
„Víš, někdy jsi fakt legrační,“ pokračovala Jolana v ofenzivě.
„Jak to?“
„Třeba, když se snažíš lhát, přestože to vůbec neumíš.“
„Ale ... já ...“
„Podívej, tak si přestaneme hrát na schovávanou, co říkáš?“
„Přesně tak. Čili hned mám otázku: co tu *doopravdy* děláš?“
„Chci si ji prohlédnout. Tu tvou Ivetu.“
„Jak to víš?“
Smutně otočila hlavu do kouta, kde chcípal zaprášený ibišek.
„Zlatíku, věčně si zapomínáš zamykat telefon. Třeba když jdeš do sprchy a tak.“
„Jo. Takže mi češ esemesky.“
„Ano. A víš proč? Poslední dobou se ke mně chováš divně. Odtazitě. Nechceš mě píchat. Omrzela jsem tě. Bylo mi jasné, že je v tom jiná ženská. Tak jsem si to ověřila.“
„No, čili já už asi pomalu půjdu ...“
Jako by si to dokonale načasovala, právě v tom momentě vstoupila Iveta.
„Ahoj, strašně se omlouvám, zdržela jsem se v práci. A ...“ vtom zpozorovala Jolanin mrazivý pohled, „... a průser. Tak ... já ... zase mizím.“
No, a jsem totálně v hajzlu, došlo mi.
„Dobrý den,“ Jolanin tón byl klidný a věcný, leč důrazný.
Pokusil jsem se zachránit, co ještě šlo.
„Ahoj Iveto ... ehm ... aha ... tohle je Jolana. A ... prostě ... Jolana ... to je ... šla ... náhodou kolem.“
Znělo to neuvěřitelně přesvědčivě. Ba přímo věrohodně.
„A tady ta paní ... Iveta ... šla taky náhodou kolem?“ zabodla Jolana prst směrem na svou sokyni.
Proboha, přece nejsem taková bábovka, abych se tu nechal buzerovat!
Avšak dřív, než bych stihl přejít do protiútoků, osmělila se Iveta.
„Podívejte, slečno, chápu, že si možná myslíte ...“
„Já si nemyslím vůbec nic. Nebo bych si snad měla něco myslet?“
„No, to je mi celkem fuk. Každopádně ... já na vás civím jako zjara. Vid', Slávku!“
Tak teď to nabralo faleš úplně na levačku. Protože spojení Ivety s Jolanou – samo sebou proti mé osobě - bylo doslova na spadnutí.
Zatroubil jsem na ústup.
„Já teda nevím, jak vám, ale mně to celé připadá trochu dost ujeté.“
„I ty brebto,“ spláchla mě Iveta. „Doufám, že z toho nebudeš mít krizi osobnosti.“
„Jdu,“ zašeptal jsem.
„Nikam nechod',“ špitla Jolana a otočila se na Ivetu. „Madam, předávám vám svého zlatíka s veškerým příslušenstvím. Není zrovna v nejlepším stavu, přece jen má už něco najeto. Nicméně pořád ještě je pojízdný, byť s obtížemi. Musím vás ale varovat: má dost vysokou spotřebu pohonných hmot. Ve městě tak osm piv za večer, mimo město chlastá o něco míň. Jako každý notor. Totiž motor.“

Start expedice do Dolomit proběhl podle tradičního scénáře:

Honza mi poslal několik nesmyslných webových návrhů spojení, podle nichž bych jel do Mokropes nejkratší cestou přes Vídeň a polární stanici v Hammarfjället nebo tam někde. Naštěstí umím vyhledávači zatnout tpece a donutit ho k vygenerování rozumného itineráře, jakkoli se zuby nehty brání.

A tak jsem přesně v 0:49 vyhrézl z vlaku a zaujal pozici před nádražní budovou. Ani ne za tři minuty přiletěla stříbrná audina. Ještě předtím, než v oblacích prachu vyřízla smyk á la Belmondo, otevřel se kufr. Mrskl jsem do něj batoh a hodil šipku na sedadlo spolujezdce v momentě, kdy vozidlo vytrhlo kus asfaltu z vozovky a se zuřivým zařváním vystřelilo vstříc Alpám. Dveře jsem zabouchl za jízdy, v rychlosti okolo 100 km/h. Nebo spíš víc.

Rozkaz zněl jasně: lehce prošmejdít pohoří Brenta – už poněkolkáté.

Na rozlezení nám Honza naordinoval krátkou a snadnou ferátečku. Vysloveně tréninkovou.

„Je to taková lehoulinká legráčka,“ tlachal. „Úplně pro děcka. Jsou tam dvě tři místa, kde jenom malinko zabereš. A jinak to není nic, než schody. Za půl hodinky jsme nahoře.“

Pravda, už v internetovém popisu mě nepatrně zarazila zmínka o několika děčkových úsecích, ale s tím naše výzvědná skupina umí pracovat. Tentokrát ovšem deskripce nelhala. Zato lhal Honza. Ostatně jako vždy. Potvrdil to pouhý letmý pohled na kolmou skálu se zcela zřejmými náznaky převisů.

„No já nevím, vypadá to dost vzdušně ...“

Pomatencovu tvář roztáhl potěšený maniakální škleb.

„Vždyť víš, jak miluju vzdušné cesty ...“

Z „lehoulinké ferátečky“ se vyklubalo devadesát minut ukrutně vysilujícího lezení. Zatímco já krvavě rval rukama snad každý metr skály, Honza mizel k oblakům jako pavouček.

Má únava dosáhla stupně, blízkého tortuře. V jednom okamžiku jsem si dokonce s hrůzou uvědomil, že držím v ruce obě karabiny. Dojde-li k něčemu takovému, doporučuji horští vůdčové okamžitě opustit skálu a jít relaxovat. Nesnáž tkvěla v tom, že jedinou možností, jak okamžitě opustit skálu, byl střemhlavý volný pád. O relax tohoto druhu jsem zrovna dvakrát nestál.

Na vrcholu kopce upadlo mé totálně vyflusané tělo k patě kříže.

„Vole. Debile. Kreténe. Ještě jednou tě poslechnu ...“

Dalším zločinem proti lidskosti byla brutální kozí stezka na Alimontu. Že nás čeká smrtelný zážitek s nádechem masochismu, se dalo predikovat už z vrstevnic na mapě. Avšak skutečnost překonala i ty nejčernější vize.

„Nahoru je to asi tak hodinka, možná hodinka a čtvrt,“ kvákal Honza. „Záleží na tom, jak sebou hodíme. Ale nemysli si, není to na té skále, kterou vidíš. Nad ní je pilíř lanovky, ale ani u něj to není. Ani na té terase nad ním to není. Ani v nebi to není. Je to ještě výš. Mnohem výš. Strašně vysoko.“

Měl pravdu. Opravdu to bylo *strašně vysoko*.

Myslel jsem, že vyzvracím plíce ušima. Gravitace mě v jednom kuse strhávala do údolí. Aby toho nebylo málo, opřelo se do nás nemilosrdné vysokohorské slunce, trpělivě vycucávající poslední zbytky použitelných tekutin.

Přesto jsme pouhých šedesát sedm minut po odchodu z Brentei brali za kliku vstupních dveří Rifugio Alimonta.

„Buona serra,“ zahalasil Honza do pléna. Já ho napodobil se znatelně skromnější dávkou žoviálnosti.

Zamýšleli jsme vyprahnout rychlé osvěžující pivo a mazat dál. Jenomže jak už to tak v horách někdy bývá, člověk miní a příroda mění.

Sotva jsme zabořili nosy do pěny, zmizela obloha za temnými mraky. Výživná bouřka s prudkým lijákem pak udělaly z našich plánů makulaturu – doslova během pár minut. I kdyby nakrásně přestalo pršet, budou skály, žebříky, kramle i dráty mokré a nebezpečné. Musíme počkat do zítřka, než uschnou.

Takže nocleh na Alimontě. S tím se nepočítalo.

Objednali jsme uno litro vino rosso de la casa. Právě jsem dopíjel první sklenku, když do dveří vrazil totálně promočený chlapík. Círka o deset let starší, než já s Honzou. Na první pohled borec, navyklý hodně drsným podmínkám.

Shodil totálně promočenou větrovku, zpod níž vykoukla stejně vykoupaná flanelová košile. Požádal o horký čaj a s neomylným instinktem usedl k našemu stolu.

„Vy budete Češi, že jo? To já poznám.“

„Na tobě je to taky vidět. Já jsem Slávek. A tohle je Honza.“

„A já Anatol.“

„Dáš si s námi víno?“

„To si piš.“

„Se ženskými se žít nedá,“ mudroval Anatol. „Pořád se hádají, protivně jsou jak ucpaný záchod, házejí po člověku nádobí, zakazují chodit do krčmy ... mám pokračovat? Asi nemusím. Prostě hrůza.“

Zdolávali jsme už druhou litrovou karafu červeného vína. Honza s Anatolem se předháněli v řečnických cvičeních. Já většinou poslouchal a dobře se bavil.

„Hele, jak dlouho jsi byl ženatý? Nebo ještě jsi?“ vyzvídal Honza.

„Nikdy jsem nebyl ženatý. Proč se ptáš?“

„No, v tom případě nechápu, jak můžeš tvrdit ty horrory o ženských.“
„Žil jsem s přítelkyní.“
„Jak dlouho?“
„Skoro dva týdny.“
„Děláš si kozy?“
„Ne. Byl to poměrně intenzivní vztah.“
„To asi jo,“ vklouzl jsem do debaty. „Hele, a fakt po tobě házela nádoby?“
„No jo. Poprvé hrnek s kafem. Podruhé kastrol s bramborama. A potřetí letěla celá mikrovlnka. I s gulášem, co mi v ní ohřívala.“
„Všechny nejsou takové,“ oponoval Honza. „Já nepochodil tak zle.“
„To ti přeju. Ale obecně si myslím, že je člověku líp bez baby než s babou. Navíc, existuje ještě jeden velmi praktický důvod, proč dát přednost samotě.“
„Ano? Jaký?“
„Ženy nás pouze odvádějí od konání dobra.“
„Cože? My snad konáme nějaké dobro, když nejsme se ženami?“
„Nekonáme. Ale co kdyby ...“

Vrátil jsem se z práce lehce ovíněn (spíš nalitý jako dělo), protože Jirka slavil narozeniny a prasklo na to pár lahví bublin.
„No nazdar,“ uvítaly mě dveře. Vlastně otevřené dveře. Vlastně Alice v otevřených dveřích. Hezký pohled to nebyl.
„Nazdar.“
„Ty ale vypadáš.“
„Hi, hi.“
„Já ti dám hi, hi. Proč tady zvoníš jak na lesy, neumíš si odemknout?!“
Soustředěnými pohyby jsem se zul, pouze s jedním pádem na podlahu.
„Hi, hi. Klí ... klíče ... nejsou ... nemám ... nedostává se mi ... klíčů.“
„Kde jsi zase chlastal?“
„Kde jsem ... cooo?“
„Chlastal!“
„Já že jsem chlastal? Nevím o tom, choti má. Jdu z práce. A tam je zakázáno konzumovat alko ... alko ... holické nápoje. Bys měla vědět.“
„To vidím.“
„Jirka měl oslavu ... oslavu, no. Asi jsme si lízli.“
„A to ses musel takhle zdobytkovat?“
„Musel,“ přikývl jsem tupě.
„Jak jinak. A když už bylo nutné zmrtvit se jako prase, došels aspoň nakoupit?“
„Áááno! Podívej!“
Podal jsem jí nákupní tašku. Pár vteřin do ní zírala a výsledek ji zjevně neuspokojil. Patrně proto, že z nitra vykukoval pouze obrovský trs pórkových natí.
„Proboha, co to je?“
„To je nááákup.“
„Tohle? Chtěla jsem, abys koupil cukr, chleba, kečup, rýži, mléko a ... a co já vím, co ještě. Ale nic z toho v tašce nevidím.“
„Správně, drahá lásko má. Nevidíš. Protože tam nic z toho není. A víš ty, ženo ... nože ... ženo ... moje zbožňovaná, proč tam nic z toho není? Protože jsem nic ... ale vůbec nic ... z toho nekoupil. Zapomněl jsem totiž, co mám koupit, tak mě ... padlo ... odpadlo ... napadlo, že ti udělám radost, a koupím pórek. Poněvadž ho máš co? Máš ho ráda.“
„Zešlel jsi?“
„A řek jsem si, že abys měla opravdu velikou radost, tak ho musím ... musím ... koupit hodně. Dvě kila jsem ho koupil.“
„Čím tě mám zabít?“
„Ale abys věděla, že jsem romantik, přinesl jsem ti kytinu ... krtinu ... koninu ... krytinu ... nééé, květinu!“
Gestem španělského granda jsem vytasil jeden pórek a s galantní úklonou ho podal dámě svého srdce.
Její pohled mrazil čím dál víc.
„To není květina. To je taky pórek. Romantiku jeden.“
„Aha. No, tak to já jsem asi tu kytinu dal omylem ... mývalem ... omylem kolegyni, no.“

„Kolegyni. Hm. A co dala na oplátku ona tobě?“

„Ale co já vím, co mi dala. Nic mi nedala. Aspoň si teda na nic ... je mi nanic ... nevzpomínám, že by mi jako dala. Takže mi asi nedala.“

„Aby taky jo. Která by na tebe byla zvědavá? Takovou bych chtěla vidět. Ale spíš mi řekni, co mám proboha dělat s tím pórkem.“

„Tak tohle mám, lásko moje, už vymy ... vymyš ... vymyšlené. Uvaříš nám tu svou skvělou pórkovou polívku.“

„Prosím tě, ze dvou kil? To by bylo polívky pro celou ulici!“

„Vidíš. Pozveme sousedi.“